

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>Roki v postopkih

Izvirna jezikovna različica te strani [\[ro\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

[angleščina](#)

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#).

Swipe to change

Roki v postopkih

Romunija

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

S postopkovnega vidika je splošna opredelitev procesnega roka obdobje, v katerem je treba opraviti nekatera procesna dejanja ali, nasprotno, v katerem so taka procesna dejanja prepovedana. Zadevne določbe vsebujejo členi 180 do 186 zakona št. 134/2010 o zakoniku o civilnem postopku, kakor je bil ponovno objavljen, z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami (veljati je začel 15. februarja 2013).

Različni roki, ki se uporabljajo v civilnem postopku, so razvrščeni glede na način, kako so opredeljeni: zakonski roki, sodni roki ali običajni roki (ne glede na njihovo naravo). Zakonski roki so izrecno določeni v zakonu in so načeloma nespremenljivi, tj. sodnik ali stranke jih ne morejo skrajšati ali podaljšati (takšen je na primer petdnevni rok za vročitev vabila). Zakon izjemoma omogoča podaljšanje ali skrajšanje nekaterih zakonskih rokov. Sodne roke določa sodišče med obravnavo zadeve, in sicer glede udeležbe strank, zaslišanja prič ali izvajanja drugih dokazov, kot so listine, izvedenska mnenja itd. Običajni roki so tisti, ki jih lahko stranke določijo med obravnavo sporov in ki ne zahtevajo odobritve sodišča.

Glede na vrsto so procesni roki zapovedni (naročilni) in prepovedni (odvračilni), pri čemer so prvi tisti, v katerih je treba posamezno procesno dejanje opraviti (na primer roki, v katerih je treba vložiti pritožbo – pritožbo, nadaljnjo pritožbo itd.), zadnji pa tisti, v katerih zakon prepoveduje opravljanje vsakršnih procesnih dejanj.

Drugo merilo za razvrščanje rokov se nanaša na sankcije, ki se uporabljajo za kršitev rokov, pri čemer so taki roki absolutni in relativni. Absolutni roki, če niso upoštevani, vplivajo na veljavnost procesnega dejanja, neupoštevanje relativnih rokov, tudi če to ne privede nujno do razveljavitve procesnih dejanj, pa lahko povzroči uporabo disciplinskih ali finančnih sankcij za stranko, ki jih ni upoštevala (rok za odločitev, rok za pripravo itd.).

Nazadnje, glede trajanja so lahko roki izraženi v urah, dnevih, tednih, mesecih in letih, ta razvrstitev pa je določena tudi v členu 181 zakonika o civilnem postopku. Poleg tega zakon v nekaterih primerih ne določa izrecno določene vrste obdobja (ura, dan itd.), ampak trenutek, do katerega je treba procesno dejanje opraviti (npr. ugovor na izvršbo, ki ga je mogoče vložiti do izvedbe zadnjega izvršilnega dejanja), ali pa zakon določa, da je treba dejanje opraviti nemudoma, ali takoj, ko je mogoče, ali kot nujno.

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971

V skladu z romunskim pravom so dela prosti dnevi vse sobote in nedelje ter naslednji prazniki: 1. in 2. januar (novo leto), 24. januar (dan romunske enotnosti), velika noč – dva dneva, odvisno od koledarja (vključno z velikim petkom), 1. maj (praznik dela), 1. junij (dan otrok), binkošti – en dan, odvisno od koledarja, 15. avgust (Marijino vnebovzetje), 30. november (praznik svetega Andreja), 1. december (dan državnosti) ter 25. in 26. december (božič).

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Pravila, ki se uporabljajo glede rokov, so navedena v členih 180 do 186 zakonika o civilnem postopku.

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Vsak rok ima začetni in končni trenutek in obdobje med njima.

Člen 184(1) zakonika o civilnem postopku glede začetnega trenutka določa, da roki začnejo teči z dnem vročitve procesnih aktov, razen če zakon določa drugače.

V nekaterih primerih pa je mogoče vročitev procesnega akta kot začetni trenutek roka nadomestiti z enakovrednimi procesnimi dejanji (enakovredni primeri).

Vročitev procesnega akta kot začetni trenutek roka se torej v nekaterih primerih nadomesti z drugimi postopki, ki označujejo začetek roka (npr. zahteva za vročitev procesnega akta nasprotni stranki, vložitev pritožbe ali vročitev sklepa o izvršbi).

Izjema od splošnega pravila so primeri, ko roki ne začnejo teči z vročitvijo, ampak na primer z odločitvijo (z ugotovitvijo, da se je zastaralni rok iztekel, z nadomestilom sodbe), s priznanjem dokaza (za predložitev zahtevanih zneskov ali seznama prič v petih dneh) ali z objavo nekaterih dokumentov (za oglas o prodaji stavbe v petih dneh).

Končni trenutek roka je opredeljen kot trenutek, ko se doseže učinek roka, torej ko se izteče možnost izvesti postopek, za katerega je bil rok postavljen (velja za zapovedne roke), ali, nasprotno, kot trenutek, ko nastopi pravica do izvedbe nekaterih procesnih dejanj (velja za prepovedne roke).

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

Roki med začetnim in končnim trenutkom načeloma tečejo neprekinjeno, brez možnosti prekinitve ali mirovanja. Vendar je ovira, ki je posledica okoliščin, na katere stranka ne more vplivati (opredeljeno v členu 186 zakonika o civilnem postopku), razlog, da se procesni rok prekine. V ta primer spadajo tudi druge posebne okoliščine, zaradi katerih se rok prekine (na primer prekinitev pritožbenega roka – člen 469 zakonika o civilnem postopku). Zakon določa tudi, da lahko procesni rok miruje (kot v primeru zastaralnega roka – člen 418 zakonika o civilnem postopku). Če se rok prekine na podlagi člena 186 zakonika o civilnem postopku, začne po odpravi ovire teči nespremenljivi petnajstdnevni rok, ne glede na trajanje prekinjenega roka. Pri mirovanju rok teče naprej od trenutka, ko mirovanje preneha, v šteje pa se čas, ki je pretekel pred mirovanjem.

V skladu s členom 183 zakonika o civilnem postopku se šteje, da je procesni akt, vложен v zakonskem roku s priporočeno pošto, oddano na poštnem uradu, pri hitri kurirski službi, posebni službi za komunikacije ali če je poslan prek telefaksa ali elektronske pošte, vложен pravočasno. Prav tako se šteje, da je pravočasno vложен dokument, ki ga zainteresirana stranka v zakonskem roku odda na vojaški enoti ali v upravnem uradu kraja, kjer je pridržana. Potrdilo poštnega urada in registracija ali potrdilo hitre kurirske službe, posebne službe za komunikacije, vojaške enote ali upravnega urada, kjer je zainteresirana stranka pridržana, če je ustrezno, navedeno na oddanem dokumentu, ter navedba datuma in časa prejema telefaksa ali elektronskega sporočila, kot izhaja iz računalnika ali telefaksa sodišča, so dokaz o datumu, ko je zadevna stranka predložila akt.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

V skladu s členom 181 zakonika o civilnem postopku se roki, izraženi v dnevih, računajo po izključujočem sistemu, torej glede na proste dneve, med katere se ne šteje niti začetni (dies a quo) dan roka niti končni (dies ad quem) dan roka, pravila, ki se uporabljajo, pa so tista, ki so navedena v povezavi z začetnim trenutkom roka, kot so navedena v oddelku 4.

Roki, izraženi v dnevih, se vedno računajo v polnih dnevih, vendar velja, da je akt mogoče predložiti le v času uradnih ur služb sodišča. Tej pomanjkljivosti se je mogoče izogniti s pošiljanjem procesnega akta po pošti, pri čemer poštni uslužbenci navedejo datum in način, kako je bilo sporočilo predano prejemniku. Glej tudi odgovor na vprašanje 4.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Če se mora oseba na primer odzvati ali če ji je akt vročen v ponedeljek, 4. aprila 2005, in se njen odgovor zahteva v 14 dneh od vročitve, ali to pomeni, da mora zadevna oseba odgovoriti pred:

torkom, 19. aprilom (koledarski dnevi), ali

petkom, 22. aprilom (delovni dnevi)?

Pravilni odgovor je, da navedeno število dni pomeni koledarske dni. Zadevna oseba mora učinkovito ukrepati do vključno 19. aprila.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

V skladu s členom 182 zakonika o civilnem postopku se roki, izraženi v letih, mesecih ali tednih, iztečejo na tisti dan v letu, mesecu ali tednu, ki ustreza začetnemu dnevu.

Rok, ki začne teči 29., 30. ali 31. dne v mesecu in se izteče v mesecu, ki takega dneva nima, se izteče zadnji dan navedenega meseca.

Rok, ki se izteče na praznik ali ko se storitve ne opravljajo, se izteče ob koncu prvega naslednjega delovnega dne.

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Rok, izražen v tednih, mesecih ali letih, se izteče ustrezní dan v zadnjem tednu, mesecu ali letu. Če v zadnjem mesecu ni ustreznega datuma, se rok izteče zadnji dan navedenega meseca. Če je zadnji dan roka dela prost dan, se rok podaljša do prvega naslednjega delovnega dne.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Da, če je zadnji dan roka dela prost dan, se rok podaljša do prvega naslednjega delovnega dne.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

Člen 184 zakonika o civilnem postopku določa, da se procesni rok prekine in z dnem nove vročitve začne teči nov rok, in sicer v naslednjih primerih:

če katera od strank umre; v tem primeru se na naslov zadnjega stalnega prebivališča pokojne stranke dediču vroči nov dokument, brez navedbe imena in položaja vsakega dediča;

če umre zastopnik katere od strank; v tem primeru se zadevni stranki vroči nov dokument.

Če stranka ni zmožna opraviti dejanja ali pa je njena zmožnost opraviti dejanje omejena, procesni rok ne začne teči, če pa je že začel teči, se prekine, dokler zadevni stranki ni imenovana oseba, ki jo zastopa ali ji pomaga, če je ustrezno.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Da, za različna pravna področja so določeni posebni roki. Splošni rok za vložitev pritožbe in nadaljnje pritožbe je po zakoniku o civilnem postopku 30 dni. V nekaterih zadevah (posebnih postopkih), na primer v primeru začasne odredbe, je rok za pritožbo pet dni, kar je krajši rok od roka za pritožbo po občem pravu.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Odgovor je pritrdilen, kar pomeni, da zakon v nekaterih izjemnih primerih sodniku omogoča podaljšanje roka (npr. na podlagi členov 469 in 490 zakonika o civilnem postopku za pet dni – v zadevah s pritožbo oziroma nadaljnjo pritožbo) ali skrajšanje roka (npr. na podlagi člena 159 zakonika o civilnem postopku glede roka za vročitev vabila za pet dni pred datumom obravnave).

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

V skladu s členom 1088 zakonika o civilnem postopku v mednarodnem civilnem postopku sodišče uporabi romunsko procesno pravo, ob upoštevanju izrecnih nasprotnih določb. Glej tudi odgovore na vprašanja 5, 11 in 16.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Kot je navedeno zgoraj, neupoštevanje absolutnega roka vpliva na veljavnost postopka, neupoštevanje relativnega roka, tudi če to ne privede nujno do razveljavitve procesnih dejanj, pa lahko povzroči uporabo disciplinskih ali finančnih sankcij za stranko, ki jih ni upoštevala (rok za odločitev, rok za pripravo itd.).

Neupoštevanje procesnih rokov najverjetneje povzroči uporabo sankcij, kot so:

ničnost procesnega dejanja;

razveljavitev roka za izvedbo procesnega dejanja;

potek veljavnosti zahteve, naslovljene na sodišče;

zastaranje upravičenosti do izvršbe;

finančne sankcije;

disciplinske sankcije;

obveznost ponovne izvedbe ali spremembe akta, pri katerem niso bile upoštevane pravne formalnosti;

obveznost plačila odškodnine prizadeti stranki zaradi kršitve procesnih formalnosti.

Člen 185 zakonika o civilnem postopku določa, da kadar je treba procesno pravico uveljaviti v določenem roku, neupoštevanje te obveznosti povzroči, da ta pravica preneha, razen če zakon določa drugače. Procesno dejanje, opravljeno po izteku roka, je nično. Če zakon določa, da procesnega dejanja v nekem roku ni mogoče opraviti, vendar je pred iztekom roka kljub temu opravljeno, je mogoče tako dejanje na zahtevo zainteresirane stranke razglasiti za nično.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Člen 186 zakonika o civilnem postopku določa, da se stranki, ki je zamudila procesni rok, določi nov rok, če dokaže, da je rok zamudila iz upravičenih razlogov. Zadevna stranka mora procesno dejanje opraviti najpozneje v 15 dneh od dne, ko je ovira prenehala, hkrati pa zahtevati nov rok. Če stranka zahteva uporabo pravnega sredstva, je rok enak kot za vložitev pritožbe. Zahtevo za določitev novega roka obravnava pristojno sodišče, ki obravnava zahtevo glede pravice, ki ni bila uveljavljena v roku. Če je stranka kriva, niso na voljo nobena procesna pravna sredstva.

Zadnja posodobitev: 05/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.